

Riksrevisjonens melding om virksomheten i 2006

Dokument nr. 2 (2006–2007)

42 104 10 587 040 9 425 14 617 8663 38 121 24 060 18 407

Denne publikasjonen finnes på Internett:
www.riksrevisjonen.no

Offentlige etater kan bestille publikasjonen fra
Departementenes servicesenter
Telefaks: 22 24 98 60
E-post: publikasjoner@dss.dep.no
www.publikasjoner.no

Andre kan bestille fra Akademika
Avdeling for offentlige publikasjoner
Postboks 8134 Dep
0033 Oslo
Telefon: 22 18 81 23
Telefaks: 22 18 81 01
E-post: offpubl@akademika.no

ISBN 978-82-90811-42-1

Riksrevisjonens melding om virksomheten i 2006

Dokument nr. 2 (2006–2007)

Til Stortinget

Riksrevisjonen legger med dette fram Dokument nr. 2 (2006–2007) *Riksrevisjonens melding om virksomheten i 2006*.

2006 var det første året i en ny strategisk planperiode for Riksrevisjonen. Sentralt i denne perioden er omleggingen til en mer helhetlig rapportering til Stortinget. Vi ønsker nå i større grad å se revisjonen for hvert departementsområde i sammenheng, og å ha et mer overordnet perspektiv på hvordan budsjettene blir gjennomført. Målet er at rapporteringen skal gi et riktig, balansert og dekkende totalbilde av resultatet for hvert enkelt departement. Risiko- og vesentlighetsvurderinger er i større grad enn før blitt vårt sentrale styringsredskap, og ligger til grunn for vår prioritering og planlegging av revisjonen.

Riksrevisjonens oppgaver ligger fast, vi skal gjennomføre en effektiv regnskapsrevisjon, bidra til Stortingets kontroll og fremme god forvaltning. Men måten vi løser våre oppgaver på er i stadig forandring. I 2006 markerte vi at det er ti år siden vi for alvor tok fatt i forvaltningsrevisjonen ved å etablere en egen avdeling og utvikle en egen metodikk for denne typen revisjon. Forvaltningsrevisjonen er primært en parlamentarisk styringskontroll som retter søkelyset mot regjeringens og forvaltningens oppgaveløsning for å vurdere om den er effektiv og forsvarlig, og om den oppfyller Stortingets vedtak og forutsetninger. Forvaltningsrevisjonen kan derved gi bidrag til hvordan forvaltningen kan forbedres.

Riksrevisjonen retter oppmerksomheten mot korrupsjon og misligheter i det offentlige. For svake kontrollrutiner kan føre til at enkelte opplever at risikoen for å bli oppdaget er liten. Det er derfor viktig å bygge en motmakt mot tendensen til at korrupsjon utvikler seg. Vi har på en rekke områder startet arbeidet med å innrette revisjonen slik at vi kan være bidragsytere til å bekjempe økonomisk kriminalitet, og har f.eks. innført en skjerpet kontroll med statlige innkjøp. Brudd på anbudsregelverket er en av gjengangerne i vårt årlige hoveddokument til Stortinget, Dokument nr. 1, og innebærer en betydelig risiko for at offentlige midler ikke blir brukt slik Stortinget har forutsatt.

Også på den internasjonale arena er kampen mot korrupsjon et sentralt tema. Riksrevisjonen har arbeidet mye med å legge forholdene til rette for en mer målrettet satsing på å yte bistand til riksrevisjoner i utvalgte utviklings- og reformland. Hovedmålet med arbeidet er å bidra til utvikling av godt styresett og bekjempelse av korrupsjon. En styrking av de nasjonale riksrevisjoner i land Norge yter økonomisk bistand til, sikrer også en bedre revisjon av disse midlene i mottakerlandene. I februar 2007 ble det inngått en samarbeidsavtale mellom Riksrevisjonen og Utenriksdepartementet som skal sikre at Riksrevisjonens utviklingssamarbeid støtter opp om norske utviklings- og utenrikspolitiske mål.

Riksrevisjonen gjennomførte høsten 2006 en større arbeidsmiljøundersøkelse. Medarbeiderne ble invitert til å gi uttrykk for synspunkter på områder som arbeidsmiljø, arbeidsoppgaver, ledelse, lønnspolitikk o.l. Oppfølgingen av undersøkelsen vil berøre hele organisasjonen og styrke vår evne til å nå våre strategiske mål.

En orientering om virksomheten til INTOSAI Development Initiative (IDI) følger som vedlegg 5 til dette dokumentet, jf. Dokument nr. 3:14 (1997–98) og Innst. S. nr. 8 (1998–99).

Riksrevisjonen, 18. april 2007

For riksrevisorkollegiet

Jørgen Kosmo
riksrevisor

Innhold

1	Riksrevisjonens rammevilkår	7
2	Utvikling i forvaltningen som har betydning for Riksrevisjonen	8
3	Revisjonsaktiviteter	10
4	Internasjonale aktiviteter	16
5	Organisering, ressursfordeling og personale	20
6	Administrasjon og interne aktiviteter	24
7	Riksrevisjonens budsjett og regnskap for 2006	26
	Vedlegg 1: Riksrevisjonens organisasjonskart per 31. desember 2006	27
	Vedlegg 2: Medarbeidere lokalisert utenfor Oslo per 31. desember 2006	28
	Vedlegg 3: Riksrevisjonens rapportering til Stortinget i 2006	29
	Vedlegg 4: Påbegynte forvaltningsrevisjoner som videreføres i 2007	30
	Vedlegg 5: Orientering om INTOSAI Development Initiative (IDI) i 2006	31

1 Riksrevisjonens rammevilkår

1.1 Riksrevisjonens formål og oppgaver

Riksrevisjonen er Stortingets revisjons- og kontrollorgan. Riksrevisjonens rammevilkår går fram av lov og instruks om Riksrevisjonens virksomhet, som trådte i kraft 1. juli 2004 (riksrevisjonsloven av 7. mai 2004 nr. 21 og instruks om Riksrevisjonens virksomhet av 11. mars 2004). Riksrevisjonen skal gjennom revisjon, kontroll og veiledning bidra til at statens inntekter blir innbetalt som forutsatt og at statens midler og verdier blir brukt og forvaltet på en økonomisk forsvarlig måte, og i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger, jf. riksrevisjonsloven § 1.

Riksrevisjonens oppgaver er

- å revidere statsregnskapet og alle regnskaper avlagt av statlige virksomheter og andre myndigheter som er regnskapspliktige til staten, herunder forvaltningsbedrifter, forvaltningsorganer med særskilte fullmakter, statlige fond og andre organer eller virksomheter der dette er fastsatt i særlig lov (regnskapsrevisjon)
- å gjennomføre systematiske undersøkelser av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra Stortingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)
- å kontrollere forvaltningen av statens interesser i selskaper m.m. (selskapskontroll)
- gjennom revisjonen å bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil
- å veilede forvaltningen for å forebygge framtidige feil og mangler

Riksrevisjonen kan også etter avtale påta seg revisjons-, kontroll- eller bistandsoppdrag internasjonalt.

Stortinget kan pålegge Riksrevisjonen å sette i gang særlige undersøkelser.

1.2 God revisjonsskikk i Riksrevisjonen

Revisjonen skal planlegges, gjennomføres og rapporteres slik lov, instruks og god revisjonsskikk i Riksrevisjonen krever. Riksrevisjonens revisjonsstandarder tar sikte på å gi begrepet ”god revisjonsskikk i Riksrevisjonen” et innhold som samsvarer med de kravene Riksrevisjonen stiller til gjennomføring av revisjonen. Revisjonsstandardene er basert på INTOSAI's (International Organization of Supreme Audit Institutions) standarder for statlig revisjon i tillegg til andre nasjonale og internasjonale revisjonsstandarder.

Kravene til revisjonsarbeidet som er gitt i lov, instruks og revisjonsstandardene er konkretisert i generelle retningslinjer, og i retningslinjer for de enkelte revisjonstypene. Retningslinjene beskriver hvordan revisjonsarbeidet skal gjennomføres.

1.3 Riksrevisjonen verdigrunnlag

Riksrevisjonens omdømmeverdier er *objektiv, uavhengig og kompetent*. Samspillverdiene som utfyller omdømmeverdiene er *lagånd, åpenhet og respekt*. Det er en målsetning at alt arbeid i Riksrevisjonen skal preges av disse verdiene.

2 Utvikling i forvaltningen som har betydning for Riksrevisjonen

2.1 Endringsprosesser i forvaltningen

Det skjer stadig endringer og fornyinger i statlig sektor. Det påvirker hvordan Riksrevisjonen disponerer sine ressurser. Endringene vil også i seg selv være risikofaktorer som det er viktig å ha fokus på i revisjonen.

Arbeids- og velferdsetaten overtok 1. juli 2006 de ansvarsområdene og oppgaver som tidligere tilhørte Aetat Arbeidsdirektoratet, Rikstrygdeverket og NAV interim. I 2006 ble det etablert et pilotkontor i hvert av landets fylker, og alle NAV-kontorer skal være etablert i desember 2009. På så viktige områder som sosial-, trygd- og arbeidssektoren er det særlig viktig at NAV-kontorene fungerer etter hensikten, og Riksrevisjonen vil derfor ha et særlig revisjonsfokus mot den nye Arbeids- og velferdsforvaltningen. Det vil også være nødvendig med en god samhandling mellom ulike kontrollfunksjoner på et område der både stat og kommune er aktører. Riksrevisjonen, Kommunenes Sentralforbund, (KS) og Norges Kommunerevisorforbund har derfor undertegnet en erklæring om samhandling i forbindelse med kontrollen av NAV kontorene i kommunene. Hensikten med erklæringen er å legge til rette for en hensiktsmessig samhandling og effektiv ressursbruk.

I St.meld. nr. 12 (2006–2007) *Regionale fortrinn – regional framtid*, foreslår regjeringen at det skal være tre direkte folkevalgte forvaltningsnivåer i Norge samt at det regionale nivået skal fornyes. Forvaltningsreformen skal bl.a. bidra til desentralisering av makt og myndighet, klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene, en mer samordnet og effektiv offentlig forvaltning og en effektiv ivaretagelse av nasjonale mål som for eksempel likeverdige tjenestetilbud og rettsikkerhet for den enkelte. For at en forvaltningsreform skal kunne gjennomføres fra 1. januar 2010, er det en rekke prosesser som først må gjennomføres bl.a. en avklaring av oppgave- og ansvarsfordelingen mellom forvaltningsnivåene. Stortingets behandling av oppgave- og ansvarsfordelingen kan innvirke på bl.a. Riksrevisjonens ansvarsområder.

2.2 Statlig eierskap

Departementene forvalter statens eierinteresser i en rekke selskaper inkludert helseforetakene mv. De statlig eide selskapene forvalter store økonomiske verdier på vegne av fellesskapet, er viktige aktører i samfunnet og ivaretar svært viktige samfunnsoppgaver. Riksrevisjonen konstaterer at regjeringen i St.meld. nr.13 (2006–2007) *Et aktivt og langsiktig eierskap* understreker viktigheten av god eierstyring, herunder organisering av statens eierskap slik at statens ulike roller skilles på en ryddig måte og ha åpenhet rundt statens eierforvaltning.

For å sikre bedre pasientbehandling og ressursutnyttelse har Regjeringen besluttet å slå sammen Helse Øst og Helse Sør til Helse Sør-Øst. Etter planen skal det nye foretaket etableres senest innen 1. juli 2007.

Riksrevisjonens kontroll vil fortsatt ha fokus på at departementets eierstyring av de statlige interessene i selskapene er i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger, med særlig vekt på de selskapene som har stor samfunnsmessig betydning eller klare sektorpolitiske mål.

2.3 IKT-utviklingen

Den teknologiske utviklingen i offentlig sektor skjer i raskt tempo og dette tempoet er i seg selv en utfordring som det er viktig å fokusere på i revisjonen. IKT-systemene i forvaltningen må bl.a. være sikret på en slik måte at skadevirkninger ved ulike sikkerhetsinnbrudd ikke er større enn det som kan defineres som akseptabel risiko.

Forvaltningen vil også måtte organisere og gjennomføre virksomheten på en slik måte at de utnytter det gevinstpotensialet som ligger i bruk av elektroniske prosesser. Blant annet vil bruken av nye digitaliserte innkjøpsprosesser (e-handel) være et hensiktsmessig virkemiddel for å effektivisere anskaffelsene i staten og sikre sporbarhet og transparens i prosessen. Det antas også at bruken av e-handel kan være et effektivt vern mot korrupsjon, uetisk framferd og bedrageri.

IKT-utviklingen kan bidra til bedre intern kontroll i forvaltningen, f.eks. ved sentraliserte innkjøp med innebygde kontroller. Digitaliseringen gir også Riksrevisjonen nye muligheter for innhenting av informasjon som kan analyseres og bearbeides som ledd i revisjonsarbeidet.

2.4 Misligheter

Økonomisk kriminalitet utgjør et stigende og alvorlig samfunnsproblem, og det har i den senere tid vært mye fokus på korrupsjon og andre misligheter også i det offentlige. Det er et ledelsesansvar i offentlig sektor å sikre gode rutiner og høy kompetanse i egen organisasjon for å hindre at misligheter inntreffer. Det vises også til de etiske retningslinjer for statstjenesten som skal sikre at alle statsansatte er bevisst etisk kvalitet på tjenesteyting og myndighetsutøvelse.

Fokuset mot og omfanget av misligheter stiller krav til Riksrevisjonens revisjonsmetoder og risikovurderinger. Riksrevisjonen vil ha mer oppmerksomhet rettet mot mislighetsspørsmål i tiden framover.

I det nye regelverket for offentlige anskaffelser som ble innført fra 1. januar 2007 er rutinene hos offentlige innkjøpere skjerpet, noe som kan bidra til å hindre korrupsjon. Det er bl.a. innført skjerpede krav til å dokumentere hvordan innkjøpene er foretatt, en plikt til å avvise alle leverandører som er dømt for korrupsjon eller bedrageri, og sanksjoner for brudd på bestemmelsene. Revisjonen av anskaffelsene i staten vil fortsatt være et prioritert område.

3 Revisjonsaktiviteter

3.1 Innledning

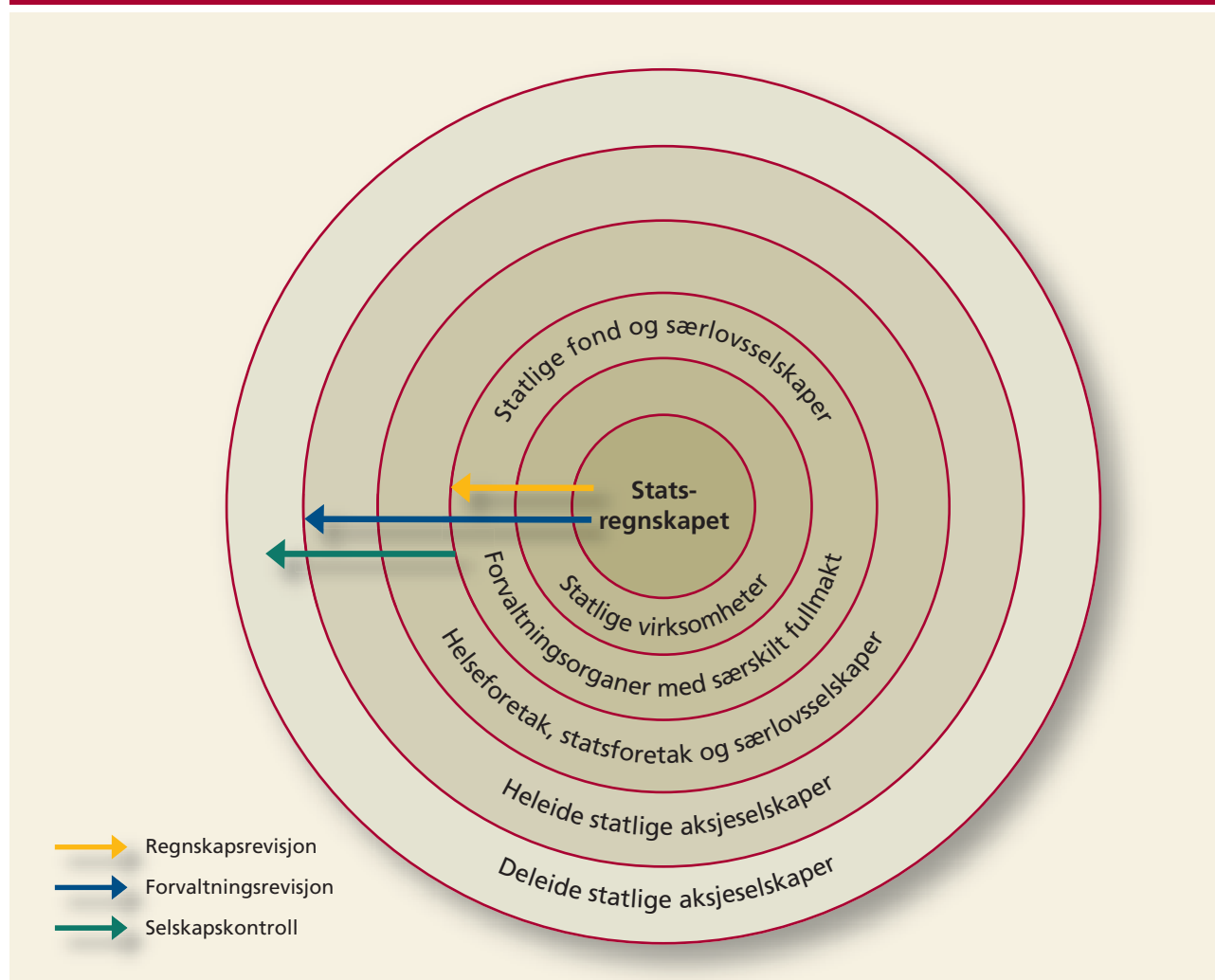
Revisjonsaktivitetene er inndelt i revisjonstypene regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Revisjonstypene skal utfylle hverandre slik at den samlede revisjonen blir både helhetlig og mest mulig målrettet og effektiv. For å bidra til dette, er det etablert et system for årlig utarbeiding av en felles overordnet risikovurdering for hvert departement med underliggende virksomheter. Risikovurderingene gjennomgås i møter med departementene.

På enkelte områder, bl.a. IKT-området, er det etablert særskilte faggrupper med kompetanse til å løse spesielle revisjonsoppgaver. Riksrevisjonen har hatt en god dialog med departemen-

tene og de reviderte virksomhetene om de sakene som har vært behandlet.

Dokument nr. 1 omfatter både resultatene av regnskapsrevisjonen, selskapskontrollen og departementenes oppfølging av tidligere rapporterte forhold. Rapporteringen til Stortinget i Dokument nr. 1 ble lagt om høsten 2005. Det rapporteres nå mer helhetlig om departementenes forvaltning og gjennomføring av budsjettene. Riksrevisjonen besluttet også å endre sin planperiode slik at revisjonsåret løper fra 1. mai til 30. april. Virksomhetene vil nå motta avsluttende revisjonsbrev innen 31. mai året etter regnskapsåret, og tidspunktet for rapporteringen til Stortinget vil bli framskyndet slik at Dokument nr. 1 vil bli lagt fram for Stortinget

Figur 1 Riksrevisjonens revisjonsomfang fordelt på de ulike revisjonstyper

når Stortinget trer sammen i begynnelsen av oktober. Riksrevisjonen har orientert Statsministerens kontor og alle departementene om at sakene til Dokument nr. 1 med Riksrevisjonens bemerkninger vil bli sendt departementene til uttalelse tidligere enn før.

Forvaltningsrevisjoner sendes fortløpende til Stortinget som saker i Dokument nr. 3-serien. I 2006 er det blitt vanlig at Riksrevisjonen presenterer sakene som legges fram for Kontroll- og konstitusjonskomiteen.

I vedlegg 3 finnes en oversikt over alle rapporter som Riksrevisjonen har sendt Stortinget i 2006.

3.2 Regnskapsrevisjon

Riksrevisjonen skal ved revisjon av regnskapene kontrollere om regnskapet gir et riktig bilde av den økonomiske virksomheten, herunder

- a) bekrefte at regnskapene ikke inneholder vesentlige feil og mangler (*regnskapsteknisk revisjon*), og
- b) kontrollere om de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger og gjeldende regelverk, og om disposisjonene er akseptable ut fra normer og standarder for statlig økonomiforvaltning (*kontroll av disposisjonene*).

For regnskapsåret 2005 omfattet Riksrevisjonens regnskapsrevisjon 233 statlige virksomheter. Riksrevisjonen avga 210 avsluttende revisjonsbrev uten merknader og 23 avsluttende revisjonsbrev med merknader. Merknadene var knyttet til det avlagte regnskap og/eller gjennomføringen av disposisjonene som ligger til grunn for regnskapet.

For departementene og Statsministerens kontor/Statsrådet avgis det ikke avsluttende revisjonsbrev. Riksrevisjonen hadde ingen merknader til forvaltningen og gjennomføringen av budsjettet for 2005 for Olje- og energidepartementet og Statsministerens kontor, og for administrasjonen av Svalbard.

Det ble avgitt revisjonsberetning til syv nordiske virksomheter og FN-sambandet. Etter avtale reviderer Riksrevisjonen også bruk av fylkesvegmidler som regnskapsføres av Statens Vegvesen,

og det er sendt oppsummeringsbrev til 18 fylkesrevisjoner om resultatet av kontrollen. Riksrevisjonen gjennomfører også revisjon av de kommunevise skatteregnskapene, som er delregnskaper til skatteetatens samlede regnskap.

Resultatet av kontrollen ble rapportert til Stortinget i Dokument nr. 1 (2006–2007).

3.3 Selskapskontroll

Riksrevisjonen vurderer gjennom selskapskontrollen bl.a. om statsråden har utøvd sin oppgave som forvalter av statens interesser i selskaper m.m. i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger. Kontrollen utføres ut i fra følgende kontrollperspektiv:

- etterlevelse av Stortingets vedtak og forutsetninger
- ivaretagelse av samfunnsmessig ansvar og sektorpolitiske mål
- effektiv og økonomisk forsvarlig drift
- korrekt informasjon til Stortinget og Riksrevisjonen

Selskapskontrollen for regnskapsåret 2005 omfattet 46 heleide og 37 deleide aksjeselskaper, 5 regionale helseforetak, 5 statsforetak, 4 virksomheter organisert ved særskilt lov og 26 studentsamskipnader.

Resultatet av kontrollen ble rapportert til Stortinget i Dokument nr. 1 (2006–2007).

3.4 Forvaltningsrevisjon

Riksrevisjonen skal, gjennom systematiske undersøkelser av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra Stortingets vedtak og forutsetninger, gi Stortinget relevant informasjon om iverksettelse og virkninger av offentlige tiltak e.l., herunder om

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med Stortingets vedtak og forutsetninger,
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de målene som Stortinget har satt på området,
- c) regelverk fastsatt av Stortinget etterleves,
- d) forvaltningens styringsverktøy, virkemidler og regelverk er effektive og hensiktsmessige for å følge opp Stortingets vedtak og forutsetninger,

- e) beslutningsgrunnlaget fra regjeringen til Stortinget er tilstrekkelig, og
- f) forvaltningen gjennomfører vedtatt miljøpolitikk slik at prinsippet om bærekraftig utvikling og god forvaltning av naturressursene etterleves.

I 2006 ble ni forvaltningsrevisjoner og en rapport om oppfølgingen av tidligere rapporterte forvaltningsrevisjoner oversendt Stortinget. Det ble også utarbeidet to administrative rapporter, som er oversendt kontroll- og konstitusjonskomiteen til orientering. Resultatet av revisjonen blir trykt som administrative rapporter når vesentlige avvik ikke er dokumentert, eller hvis forvaltningen allerede har gjort eller er i ferd med å gjøre nødvendige endringer. En forvaltningsrevisjon kan imidlertid bli avsluttet etter en foranalyse. Dette betyr normalt at det ikke er funnet indikasjoner på vesentlige avvik fra Stortingets vedtak og forutsetninger i de innledende undersøkelsene.

Av påbegynte forvaltningsrevisjoner fra tidligere år er 32 videreført i 2007. En oversikt over disse følger som vedlegg 4. Oppfølgingen av 5 forvaltningsrevisjoner som tidligere er behandlet av Stortinget, er omtalt i Dokument nr. 3:1 (2006–2007). En av sakene, jf. Dokument nr. 3:9 (2002–2003) om sikringen av samlingene ved de fem statlige museene, ble foreslått fulgt opp videre fordi det fremdeles er svakheter ved arbeidet med bevaring av samlingene. De øvrige ble foreslått avsluttet.

3.4.1 Forvaltningsrevisjoner som er avsluttet etter foranalysen

Statens salg av SDØE-andeler i 2001–2002 i forbindelse med delprivatisering av Statoil
Målet med foranalysen var å avklare om forvaltningen fulgte Stortingets forutsetninger ved forberedelsene og gjennomføringen av salget av SDØE-andeler (Statens direkte økonomiske engasjement), og om salget har fremmet områderasjonalisering og bidratt til økt verdiskapning fra petroleumsaktiviteten på norsk sokkel.

Foranalysen viste at forvaltningen på et overordnet nivå har benyttet kriteriene som Stortinget la til grunn for utvelgelse av felt for salg til Statoil, Hydro og andre. Det foreligger ikke indikasjoner på vesentlige avvik ved forberedelsene til salget. Beregninger fra Statoil og Oljedirektoratet før salget viste at det var et betydelig verdiskapningspotensial fra petroleumsaktiviteten på norsk sokkel. Foranalysen viser at det er vanskelig å

utvikle indikatorer for å måle om, og evt. hvordan salget av SDØE-andeler har påvirket verdiskapningen. Oljeprisene, som er av overordnet betydning for aktivitetsnivået på norsk sokkel, har steget betydelig etter salget, og har i 2005 og 2006 vært rekordhøye på mellom ca. 50–70 US dollar per fat. Dette gjør det vanskelig å skille effekter av SDØE-salg fra økt oljepris. På grunn av usikkerhet om hvorvidt det er mulig å fastslå i hvilken grad SDØE-salg har påvirket verdiskapningen, ble undersøkelsen avsluttet etter foranalysen.

Kvaliteten på høyere utdanningsinstitusjoners resultatrapportering

Målet for foranalysen var å undersøke om den undervisningsbaserte rapporteringen som ligger til grunn for Kunnskapsdepartementets resultatbaserte bevilgninger til de høyere utdanningsinstitusjonene, er pålitelig. Det var videre et mål å avdekke de økonomiske konsekvensene av eventuell feilrapportering, og å undersøke om departementet og utdanningsinstitusjonene i tilstrekkelig grad sikrer korrekt rapportering. Det ble imidlertid ikke avdekket bevisst eller ubevisst feilrapportering av vesentlig omfang ved de institusjonene som ble kontrollert. Undersøkelsen ble derfor avsluttet etter foranalysen, men hovedfunnene fra kontrollen i foranalysen ble rapportert i Dokument nr. 1 (2006–2007).

3.4.2 Administrative rapporter i 2006

Administrativ rapport nr. 1/2006: Riksrevisjonens undersøkelse av klagesaksbehandlingen i Statens helsetilsyn og ved Helsetilsynet i fylket

Riksrevisjonen gjennomførte i 1998 en undersøkelse av klagesaksbehandlingen i Statens helsetilsyn og ved fylkeslegekontorene, jf. Dokument 3:3 (1999–2000). Verken ved første gangs oppfølging i 2003 eller ved neste i 2004, hadde iverksatte tiltak hatt tilstrekkelig effekt på måloppnåelsen, og derfor ble det besluttet å gjennomføre en ny undersøkelse på området.

Formålet med undersøkelsen var å vurdere årsakene til at saksbehandlingstiden for tilsynsaker i Statens helsetilsyn og Helsetilsynet i fylket i årene etter Riksrevisjonens første undersøkelse fortsatt overskred de fastsatte kravene, og å belyse tiltakene som var iverksatt for å gjøre saksbehandlingstiden kortere.

Undersøkelsen viste at måloppnåelsen var svak til og med 2004, men at det var en betydelig forbedring i 2005. Det var betydelige forskjeller i saksbehandlingstiden mellom fylkene.

Forbedringen i måloppnåelsen kan ha vært en effekt av de mange tiltakene som er blitt iverksatt de senere årene, blant annet egne klagesaksprosjekter i periodene 1995–97 og 2000–2001.

Undersøkelsen viste at det fortsatt var forbedringsmuligheter på enkelte områder. Mange fylker brukte fortsatt lang tid i konkluderingsfasen i en sak. De fylkene som brukte kort tid i denne fasen hadde også god måloppnåelse. I fylker med lang saksbehandlingstid ble ikke saker omfordelt ved fravær, og i mange tilfeller ble det ikke purret etter at svarfristen på henvelser hadde gått ut. Dette kunne bidra til at saker ble liggende unødig lenge.

Undersøkelsen viste at det har vært en større økning i saker enn i ressurser. Det var ingen sammenheng mellom saksbehandlingstid og produktivitet, mens det var en sammenheng mellom knapphet på ressurser og høy produktivitet. Dette kan tyde på at organisering og tilrettelegging av arbeidet har mye å si for produktiviteten. Det framgikk også av undersøkelsen at antall rettighetsklager og tilsynssaker har økt betydelig de siste årene, samtidig som antall planlagte tilsyn for Helsetilsynet i fylket har blitt redusert.

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler at det er store utfordringer knyttet til å beregne produktivitet. Ulik organisering og det at ansatte ofte utfører flere oppgaver gjør dette vanskelig. Departementet uttaler videre at Statens helsetilsyn har gjennomført tiltak for å korte ned saksbehandlingstiden, og at dette særlig har gitt resultater i 2005. Departementet forutsetter at Statens helsetilsyn viderefører arbeidet for å bedre og effektivisere saksbehandlingen både sentralt og i Helsetilsynet i fylkene.

Administrativ rapport nr. 2/2006:

Riksrevisjonens undersøkelse av systemutviklingsprosjekter i skatteetaten

Formålet med undersøkelsen var å analysere og vurdere systemutviklingsprosjektene MVA3 (nytt forvaltningssystem for merverdiavgiften), SKARP (nytt forvaltningssystem for skatteregnskap/-innkreving) og SLN (system for ligning av næringsdrivende) i forhold til gjennomføringstid/funksjonalitet og kostnader. Det var også et mål å belyse og vurdere eventuelle konsekvenser av forsinkelser, og den informasjonen som har vært lagt fram for Stortinget. SKARP var ikke slutført da undersøkelsen var ferdig.

Undersøkelsen viste at den totale gjennomføringstiden for arbeidet med utviklingen av de nye systemløsningene var lang. MVA3 og SKARP ble vesentlig forsinket både i forhold til opprinnelige og endrede rammer for gjennomføringstid som hadde vært lagt fram for Stortinget, mens gjennomføringen av SLN var i samsvar med angitte tidsrammer. De endelige kostnadsrammene for prosjektene forelå sent i prosjektførløpene, og de reelle kostnadene som ble belastet MVA3 og SLN var høyere enn de endelige kostnadsrammene for prosjektene.

Undersøkelsen påpekte at det ut fra omtalen av prosjektene som har vært gitt i de årlige budsjettproposisjonene for Finansdepartementet og i flere andre stortingsproposisjoner, er vanskelig å få inntrykk av hvor langt prosjektene har kommet og hvor lenge arbeidet med utviklingen av de nye systemløsningene har pågått. Det ble stilt spørsmål om konsekvensene av systemutviklingen for MVA3 og SKARP hadde vært tilstrekkelig utredet før prosjektene ble presentert for Stortinget.

Forsinkelsene i MVA3 og SKARP har ført til at måloppnåelse og realisering av forventede nytteeffekter er blitt utsatt med flere år, og til vesentlige merkostnader forbundet med drift og utvikling i tilknytning til de eksisterende systemløsningene på disse områdene.

Finansdepartementet er enig i at prosjektene har tatt lengre tid å gjennomføre enn opprinnelig antatt, og kostet mer enn opprinnelig beregnet. Departementet er videre enig i at gjennomføringen av MVA3 og SKARP har tatt lang tid, men savner en nærmere analyse av de ulike årsaksvariablene. En vurdering av prosjektenes tids- og kostnadsforbruk må ifølge departementet også veies opp mot de ferdige it-systemenes vellykethet og deres sentrale betydning for skatte- og avgiftshåndteringen. Departementet mener at Stortinget løpende er gitt en balansert og dekkende framstilling av prosjektene, og viser til at Stortinget ikke har hatt merknader til måten prosjektene er framlagt på.

3.5 Metodeutvikling mv.

I 2005 ble det vedtatt nye standarder for revisjonsarbeidet i Riksrevisjonen og nye retningslinjer for alle revisjonstypene ble tatt i bruk 1. juli 2005. Bakgrunnen var bl.a. endringene i revisjonens rammebetingelser, herunder ny lov

og instruks for Riksrevisjonen som trådte i kraft 1. juli 2004.

Det følger av metodikken at vurdering av risiko og vesentlighet skal være bestemmende for revisjonen. Retningslinjene for alle revisjonstypene dekker nå hele prosessen fra planlegging, gjennomføring, rapportering til oppfølging. Det er også blitt en sterkere vektlegging av oppfølgingen av Stortingets vedtak og forutsetninger og vurderinger av departementenes gjennomføring av budsjettene.

I 2006 har det vært utarbeidet en rekke temahefter som et supplement til retningslinjene. Disse er lagt ut på Riksrevisjonen nettsted www.riksrevisjonen.no. Det har blant annet vært foretatt en videreutvikling av revisjonsstøtteverktøyene PROSIT og Datafangst som vil komme i nye versjoner våren 2007. Det er igangsatt et arbeid for å utvikle en enhetlig tilnærming til revisjon og kommunikasjon i virksomheter med styrer, og supplerende retningslinjer for hvordan Riksrevisjonen kan bidra til å avdekke misligheter og feil, jfr. egen omtale av dette i pkt 3.7. Det er tatt i bruk en ny veileder som skal sikre enhetlig revisjonskommunikasjon med virksomhetene.

En hovedutfordring i ny strategisk plan for perioden 2006–2010, jf. pkt. 6.6, er å ha et helhetlig revisjonsfokus. Overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger for hvert departementsområde skal ligge til grunn for prioriteringene av ressursinnsatsen i revisjonen. Systemet for utarbeidelsen av disse overordnede risiko- og vesentlighetsvurderingene ble gjennomgått og forbedret i 2006. Gjennom hele revisjonsåret har det vært fokusert på samhandling og kompetansedeling mellom revisjonstypene.

3.6 Intern kvalitetskontroll

Det ble i 2006 gjennomført en intern kvalitetskontroll av enkelte seksjoner som arbeider med regnskapsrevisjon. Det ble konkludert med at arbeidet med innføringen av ny metodikk er kommet godt i gang, men at det bl.a. er noe ulik bruk av revisjonsstøtteverktøyer. Kvalitetskontrollens rapport er fulgt opp med konkrete tiltak.

Det er også utviklet retningslinjer for kvalitetskontroll av forvaltningsrevisjonen.

3.7 Misligheter

Riksrevisjonen har i 2006 hatt fokus på å bidra til forebygging og avdekking av misligheter og feil i forvaltningen. Revisjonen for 2005 viste blant annet en rekke brudd på anskaffelsesregelverket. Riksrevisjonen rapporterte om dette i Dokument nr. 1 (2006–2007) og understreket at manglende etterlevelse av regelverket bl.a. kan medføre økt risiko for misligheter. Det er også utarbeidet en egen mislighetsprofil (risikokart) for toll- og avgiftsetaten. Med utgangspunkt i denne profilen skal det vurderes hvorvidt internkontrollen i etaten er hensiktsmessig og tilstrekkelig til å forebygge misligheter.

Riksrevisjonen ser viktigheten av fortsatt å føre en skjerpet kontroll med kjøp og salg av varer og tjenester med sikte på å avdekke mulig korrupsjon både i det offentlige og hos private kunder og leverandører, jfr. kontroll- og konstitusjonskomiteens merknader til Dokument nr. 2 for 2005 i Inst. S. nr. 195 (2005–2006). Komiteen understreket behovet for at det offentlige i sine viktigste og største kontrakter med private aktører bygger inn i avtaleteksten Riksrevisjonens adgang til innsyn, samt adgang til å kunne stille konkrete spørsmål i spesielle saker via de respektive private valgte revisorer. Riksrevisjonen har derfor bedt Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) i sin rolle som forvalter av anskaffelsesregelverket om å følge opp dette. FAD har nå bedt alle departementer om synspunkter på en slik innsynsrett, samt informasjon om hvilke kontraktsklausuler som eventuelt brukes i dag for å sikre innsyn hos private leverandører ved en offentlig anskaffelse.

Riksrevisjonen kan uten hinder av taushetsplikt melde sine funn eller mistanker til politiet eller andre kontrollinstanser. I 2006 oversendte Riksrevisjonen én sak til Økokrim for nærmere vurdering.

Det er fastsatt en egen standard om misligheter, og risikoen for at det skal foreligge misligheter vurderes i revisjonsprosessen og i alle typer revisjon i Riksrevisjonen. I 2006 ble det også satt i gang et internt arbeid for å utarbeide supplerende retningslinjer for hvordan Riksrevisjonen gjennom revisjon kan forebygge og avdekke misligheter. Det skal i løpet av første halvår 2007 utarbeides en egen metode som er felles for alle revisjonstypene for å kunne avdekke misligheter i forvaltningen.

Det har vært etablert et samarbeid mellom de nordiske riksrevisjonene for å utvikle arbeidet med misligheter. Gruppen som ble ledet av Riksrevisjonen framla sin rapport som ble behandlet på det nordiske riksrevisormøtet i 2006. Som et resultat av rapporten har Riksrevisjonen utviklet og etablert et internt mislighetsregister hvor tilfeller av misligheter i de reviderte virksomheter blir registrert. Også andre av gruppens forslag vil bli fulgt opp, bl.a. skal det arrangeres årlige seminarer om misligheter for revisorer fra de nordiske riksrevisjoner.

Det skal også utarbeides egne saksbehandlingsregler for mottak og oppfølging av tips og samhandling med eksterne kontrollmiljøer i mislighetsaker. Riksrevisjonen vurderer samtidig opprettelsen av en elektronisk mulighet til å informere Riksrevisjonen om mulige misligheter via Riksrevisjonens nettsider.

3.8 Kommunikasjon med reviderte virksomheter/ Veilednings- og observatøroppgaver

Det legges vekt på god kommunikasjon med reviderte virksomheter gjennom hele revisjonsprosessen – både muntlig og skriftlig. Det gjennomføres kontaktmøter mellom Riksrevisjonen og departementene/virksomhetene der bl.a. revisjonsfunn, risikovurderinger og planer for kommende revisjonsår gjennomgås. Dette gir ledelsen i de ulike virksomhetene bedre forståelse av revisors arbeid, og setter fokus på ledelsens ansvar for styring og kontroll. Møtene

gir også Riksrevisjonen nyttige innspill til revisjonsarbeidet, og revisor bedre kunnskap om virksomhetenes oppgaver og hvordan disse løses.

Riksrevisjonen gir veiledning til reviderte virksomheter, både i den løpende revisjonen og ved å delta som observatør i aktuelle utviklingsprosjekter i forvaltningen.

3.9 Undervisning, foredragsvirksomhet, seminarer o.l.

Ansatte i Riksrevisjonen har deltatt i oppdrag knyttet til undervisning (internt og eksternt) og foredragsvirksomhet (bl.a. for forvaltningen, organisasjoner og andre revisjonsmiljøer, og på henvendelse fra eksterne kursarrangører). De har bl.a. undervist ved det høyere revisorstudiet ved Norges Handelshøyskole og studiet for operasjonell og administrativ kvalitetssikring ved BI, og enkelte høyskoler. På denne måten blir Riksrevisjonens kunnskap og innsikt formidlet utad, samtidig som det er attraktivt for ansatte å kunne bidra med slik kunnskapsformidling. Det kan også bidra til å markedsføre Riksrevisjonen som arbeidsplass.

Riksrevisjonen har sammen med Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) og Norges Interne Revisorers Forening (NIRF) arrangert en nasjonal fagkonferanse i offentlig revisjon. Det skal arrangeres en ny fagkonferanse i 2008.

4 Internasjonale aktiviteter

4.1 Internasjonale revisjonsoppdrag

Revisjonsoppdrag i internasjonale organisasjoner gir økt revisjonskompetanse og nyttig kunnskap om hvordan slike organisasjoner forvalter midlene medlemskapslandene har bevilget. Riksrevisjonen er i dag involvert i revisjonen av sju internasjonale organisasjoner. I fire av disse har Riksrevisjonen representanter i revisjonsstyret sammen med andre medlemsland, mens i tre er Riksrevisjonen engasjert som ekstern revisor. Revisjonen utføres i tråd med etablerte retningslinjer for Riksrevisjonens oppdrag som ekstern revisor. Revisor utarbeider årsrapport om ressursbruk, erfaringer og funn til Riksrevisjonens ledelse.

Riksrevisjonen hadde følgende internasjonale revisjonsoppdrag i 2006:

International Organization for Migration (IOM)

Riksrevisjonens oppdrag løper fram til og med regnskapsåret 2009 og er i omfang det mest omfattende internasjonale revisjonsoppdraget til Riksrevisjonen. I tillegg til revisjon av årsregnskapet har det vært gjennomført test av interne kontroller i IOM. Revisjonen av 2005-regnskapet ble gjennomført av fire revisorer fra Riksrevisjonen.

European Space Agency (ESA)

Riksrevisjonen deltar i revisjonen av ESA i perioden 2004–2008. En medarbeider er stasjonert i Paris og deltar i den operative utførelsen av revisjonen, og en medarbeider er innvalgt som medlem i ESAs Revisjonskommisjon. Riksrevisjonens representant i revisjonskommisjonen vil fungere som leder i 2007.

European Organisation for the Exploitation of Meteorological Satellites (EUMETSAT)

Revisjonsoppdraget omfatter regnskapsårene 2004–2007. Revisjonen er gjennomført som planlagt av to revisorer fra Riksrevisjonen i samarbeid med den engelske riksrevisjonen.

European Organisation for the Safety of Air Navigation (EUROCONTROL)

To representanter fra Riksrevisjonen er hhv. medlem og møtende varamedlem av revisjons-

styret i EUROCONTROL. Riksrevisjonens oppdrag går fram tom. 2007.

EFTA, EFTA Surveillance Authority (ESA), EFTA Court

En representant fra Riksrevisjonen leder EFTAs revisjonsstyre (EBOA), som består av representanter fra medlemslandene. EBOA har revisjonsansvaret for EFTA-sekretariatet, EFTA-domstolen og EFTAs overvåkingsorgan i tillegg til finansieringsordningen i EØS (“EEA Financial Mechanism”). Riksrevisjonen har revisjonsansvaret for den norske ordningen (“Norwegian Financial Mechanism”). En ressursgruppe under EBOA som består av medarbeidere fra den islandske og den norske riksrevisjonen, har utarbeidet forslag til hvordan revisjon av finansieringsordningene og støtteordningen “EEA Financial Instrument” skal organiseres og utføres. Det er også utarbeidet forslag til retningslinjer for hvordan samarbeidet med riksrevisjonene i de nye EU medlemslandene skal foregå innenfor rammen av Financial Mechanism. Det er igangsatt en fellesrevisjon med European Court of Auditors (ECA) for revisjon av deler av EFTAs bidrag til EU-budsjettet ved at en medarbeider fra Riksrevisjonen arbeider som EBOAs representant i ECA for en periode i 2006/2007.

Interparlamentarisk union (IPU)

Riksrevisjonen er oppnevnt som eksternrevisor for IPU for regnskapsårene 2005–2007, og oppdraget gjennomføres av én operativ revisor.

Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE)

OSSEs faste råd oppnevnte Riksrevisjonen som ny ekstern revisor for OSSE fra regnskapsåret 2006. I tillegg til oppdragsansvarlige, er et revisjonsteam bestående av revisorer utlånt fra regnskapsrevisjonsavdelingene engasjert til oppdraget. I 2006 har revisorene besøkt OSSEs sekretariat i Wien samt relevante representanter for deltakerlandene i tillegg til den eksterne revisjonskomiteen, for å introdusere Riksrevisjonen som ny revisor. Det er utarbeidet en revisjonsstrategi for å presentere Riksrevisjonens revisjonstilnærming, og det har vært gjennomført flere revisjoner i OSSE, blant annet i sekretariatet i Wien, hos høykommissæren for nasjonale minoriteter i

Haag, av sendelagene i Bosnia og Herzegovina, og i Serbia.

4.2 Fagfellevurdering

Riksrevisjonen har deltatt i to fagfellevurderinger av andre lands riksrevisjoner i 2006. Fagfellevurderingen av Danmarks Rigsrevision ble gjennomført av et internasjonalt team fra Canada, Polen, Sverige og Norge. Denne fagfellevurderingen omfattet både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Rapporten var ferdig i august 2006. Nederlands riksrevisjon ble evaluert av et internasjonalt team som besto av Sør-Afrika, Storbritannia, New Zealand og Norge. Denne rapporten blir ferdig i mars 2007. I begge disse fagfellevurderingene var medarbeidere fra Riksrevisjonen ledere for teamet.

4.3 Uviklings samarbeid med andre lands riksrevisjoner

Bistanden til den zambiske riksrevisjon er videreført i 2006, men med noe færre aktiviteter enn planlagt. Dette skyldes primært at avtaleperioden mellom den zambiske riksrevisjonen og Norge er utløpt, og at ny avtale er under forhandling. I 2006 ga Riksrevisjonen 40 eldre PCer til den zambiske riksrevisjonen.

Riksrevisjonen har samarbeidet med den svenske riksrevisjonen med å bistå den malawiske riksrevisjonen i forbindelse med forvaltningsrevisjonsaktiviteter i 2006. En medarbeider fra Riksrevisjonen deltar i arbeidet med å utvikle retningslinjer for forvaltningsrevisjon i den malawiske riksrevisjonen, gjennomføre opplæringsaktiviteter i forbindelse med retningslinjene og bistå et forvaltningsrevisjonsteam ved gjennomføringen av en forvaltningsrevisjon.

4.4 Opprettelse av en egen bistandsenhet

Etter en intern utredning besluttet Riksrevisjonen å opprette en enhet som skal ha ansvar for kapasitetsutvikling av riksrevisjoner i utvalgte utviklings- og reformland. Riksrevisjonen vil derved kunne bidra til utvikling av godt styresett og bekjempelse av korrupsjon. Den nye enheten ble opprettet 1. januar 2007 og skal sammen med det tidligere Internasjonalt sekretariat utgjøre en ny Internasjonal seksjon organisert i Riksrevisjonens Administrasjonsavdeling.

Utviklingssamarbeidet skal i hovedsak dekkes over Riksrevisjonens budsjett for å ivareta hensynet til Riksrevisjonens uavhengige stilling. Det er i begynnelsen av 2007 inngått en samarbeidssavtale mellom Utenriksdepartementet og Riksrevisjonen som skal sikre at Riksrevisjonens utviklingssamarbeid støtter opp om norske utviklings- og utenrikspolitiske mål.

4.5 Deltakelse i internasjonale møter og utviklingsprosjekter

INTOSAI og EUROSAI

Riksrevisjonen er medlem av INTOSAI (International Organization of Supreme Audit Institutions) og dens regionale organisasjon for Europa, EUROSAI (European Organisation of Supreme Audit Institutions). INTOSAI er etablert for å være en møteplass for utveksling av ideer og erfaringer mellom riksrevisjoner og bidra til å fremme den faglige utviklingen av revisjonsfaget innen offentlig revisjon. Riksrevisjonen er medlem i INTOSAI Governing Board og av INTOSAI Finance and Administration Committee og møter som observatør til EUROSAI Governing Board. Om Riksrevisjonens engasjement i INTOSAI Development Initiative (IDI), se vedlegg 5.

Riksrevisjonen arbeider i følgende komiteer og grupper:

INTOSAI's standardkomité: Fra og med 2005 ble arbeidet med standarder i INTOSAI overført til en ny komité som har fått et utvidet ansvar for standarder knyttet til revisjon, regnskap og intern kontroll. Riksrevisjonen er gjennom sitt arbeid i komiteen aktive i INTOSAI's arbeid med å utvikle retningslinjer for revisjonen i offentlig sektor harmonisert med regnskapsstandardene i privat sektor. Riksrevisjonen leder dessuten en egen arbeidsgruppe i komiteen som er ansvarlig for utarbeidelse av retningslinjer for kontroll av disposisjonene. I 2006 ble Riksrevisjonen også medlem av komiteens arbeidsgruppe for forvaltningsrevisjon.

Aktiv deltakelse innenfor standardkomiteens arbeid bidrar til at Riksrevisjonen holder seg orientert om utviklingen internasjonalt. Informasjonstiltak og involvering av nøkkelpersoner sikrer at arbeidet fanges opp i Riksrevisjonens metodearbeid.

INTOSAI's komité for IT-revisjon: Riksrevisjonen

har en aktiv rolle i komiteen og har bl.a. hatt koordineringsansvar for tre prosjekter innen e-forvaltning. Arbeidet i komiteen er hovedsaklig fokusert på det operative i revisjon og er rettet inn på utarbeidelse av veiledninger, erfaringsspredning og opplæring i IT-revisjon. De siste årene har e-forvaltning og IT-ledelse vært særlig vektalgt.

INTOSAIIs arbeidsgruppe for revisjon av internasjonale institusjoner: Gruppen arbeider for at INTOSAIIs prinsipper for hvordan internasjonale institusjoner bør revideres blir kjent og tatt i bruk. Riksrevisjonen har vært i møte med Utenriksdepartementet for å bidra til at norsk forvaltning også skal bli en pådriver her.

INTOSAIIs arbeidsgruppe for miljørevisjon: Riksrevisjonen er aktiv i arbeidsgruppen og er med i gruppens styringskomité. Arbeidsgruppen skal bidra til at verdens riksrevisjoner får en bedre forståelse av spesifikke tema relevante for miljørevisjoner. Den skal tilrettelegge for informasjons- og erfaringsutveksling og publisere veiledninger eller annet informativt materiale innen området.

INTOSAIIs arbeidsgruppe for revisjon av privatisering: Arbeidsgruppen ble opprinnelig etablert for å identifisere og undersøke problemstillinger forbundet med revisjon av privatiseringen av det som tidligere var offentlige tjenester, og å utveksle erfaringer om hvordan problemstillinger blir håndtert. Nå er imidlertid gruppens fokus mer rettet mot problemstillinger rundt økonomiske reguleringer og offentlig/privat eierskap (OPS).

INTOSAIIs arbeidsgruppe for kapasitetsbygging av riksrevisjoner: Riksrevisjonen ble medlem av denne gruppen i 2006 for å styrke sin kompetanse i forbindelse med etablering av en enhet for utviklingssamarbeid og kapasitetsbygging i Riksrevisjonen. Gruppen har som mål å utarbeide en "god praksis" for å utvikle riksrevisjoner og stimulere til økt samordning av kapasitetsbyggingsaktiviteter mellom INTOSAIIs medlemmer.

INTOSAIIs arbeidsgruppe for revisjon av katastrofehjelp: Arbeidsgruppen ble etablert etter tsunamikatastrofen i Sørøst-Asia i 2004. Etableringen var en konsekvens av manglende nasjonal og internasjonal oversikt over pengestrømmene ved store katastrofer, og utfordringer for riksrevisjoner mht. å gjennomføre og koordi-

nere revisjon av katastrofenødhjelp. Riksrevisjonen ble medlem av arbeidsgruppen i 2006. Ifølge mandatet skal gruppen levere 2 arbeidspakker: 1) kartlegge ansvarlighet, sporbarhet og åpenhet i den hjelpen som er gitt i forbindelse med tsunamien, og 2) bruke erfaringene fra bl.a. pakke 1 til å utvikle en god praksis og veiledning for revisjon av gitt katastrofehjelp.

EUROSAIIs arbeidsgruppe for miljørevisjon: Riksrevisjonen deltar aktivt i utvekslingen av informasjon og erfaringer om miljørevisjon.

EUROSAIIs arbeidsgruppe for IT-revisjon: Riksrevisjonen er representert i gruppens arbeid som bl.a. har resultert i et verktøy for egenvurderinger (egenvurdering av IT-funksjonen i riksrevisjoner). Egenvurderingen har nå blitt gjennomført i 18 riksrevisjoner inkludert i Norge, og Riksrevisjonen har i tillegg gjennomført en vurdering av den nederlandske og den svenske riksrevisjonen.

4.6 Besøk til og fra utlandet

Riksrevisjonen har i 2006 mottatt mange delegasjonsbesøk fra andre lands riksrevisjoner, nasjonalforsamlinger og andre organisasjoner. Flere medarbeidere fra Riksrevisjonen har deltatt på konferanser og møter i utlandet i regi av bl.a. andre lands riksrevisjoner, EUROSAI og INTO-SAI, samt foretatt studiebesøk utenlands.

4.7 Nordisk samarbeid

Det nordiske samarbeidet har eksistert i lang tid, og består av de nordiske riksrevisjonene i Danmark, Finland, Færøyene, Island, Norge og Sverige.

Det er etablert fem konkrete former for samarbeid mellom de nordiske riksrevisjonene; årlige riksrevisormøter, årlige kontaktpersonmøter, nordiske arbeidsgrupper, nordiske seminarer og hospitering. Representanter fra Riksrevisjonen har også deltatt på det årlige nordisk-baltiske møtet.

Norge, Sverige, Danmark og Finland utgjør et felles nordisk kraftmarked. Dette betyr at hendelser i de andre landenes kraftsystemer kan ha innvirkning på det norske kraftsystemets evne til å levere elektrisk kraft til innbyggerne. Riksrevisjonen har derfor tatt initiativ til et revisjonssamarbeid mellom nordiske riksrevisjoner

på kraftsektoren. Høsten 2006 ble det holdt et møte i Oslo, og i etterkant av møtet ble det gitt tilslutning til at det skal startes opp en nordisk parallellrevisjon på kraftsektoren.

4.8 Annet revisjonssamarbeid

HOAP (Harmonisation in overseas audit practice)

Dette er et samarbeid mellom riksrevisjonene i en rekke giverland om rapportering og revisjon av bistandsprosjekter. HOAP har som mål å finne en felles tilnærming til revisjon av bistandsmidler. Deltakerne i HOAP har også som mål å gjennomføre en årlig felles revisjon av bistand gitt som budsjettstøtte og/eller sektorstøtte til et samarbeidsland.

Revisjonssamarbeidet mellom enkelte land som har F 16 jagerfly og Joint Strike Fighters (JSF)

Den belgiske riksrevisjonen har påtatt seg formannskapet for en videreføring av samarbeidet

knyttet til mulig revisjonsmessig oppfølging av refusjon for utviklingskostnader de europeiske land skal ha når F 16 jagerfly selges til tredjeland. Det har vært avholdt ett møte.

Riksrevisjonen har deltatt på ett møte i regi av den nederlandske riksrevisjonen om et mulig revisjonssamarbeid for deltakerlandene vedrørende utvikling og anskaffelse av Joint Strike Fighters (JSF). Konklusjonen var at det er ønskelig med et samarbeid i årene framover. Norge vil ha formannskapet i denne gruppen de to neste årene.

Norsk/russisk parallell revisjon av forvaltningen av felles fiskeressurser i det nordøstlige Atlanterhavet

Riksrevisjonen og den russiske riksrevisjonen har i 2006 gjennomført en parallell revisjon av forvaltningen av felles fiskeressurser i det nordøstlige Atlanterhavet. Revisjonen vil bli avsluttet våren 2007.

5 Organisering, ressursfordeling og personale

5.1 Riksrevisorkollegiet

Riksrevisjonens øverste ledelse er et kollegium bestående av fem riksrevisorer valgt av Stortinget for en periode på fire år gjeldende fra 1. januar 2006 til 31. desember 2009.

Kollegiet har følgende sammensetning:

Leder:	Jørgen Kosmo
Varamedlem:	Brit Hoel
Nestleder:	Jan L. Stub
Varamedlem:	Arve Lønnum
Medlem:	Annelise Høegh
Varamedlem:	Finn Kristian Marthinsen
Medlem:	Geir-Ketil Hansen
Varamedlem:	Morten Lund
Medlem:	Ranveig Frøiland
Varamedlem:	Nils Totland

Det ble avholdt åtte kollegiemøter i 2006.

Bak fra venstre: Ranveig Frøiland, Geir-Ketil Hansen og Jørgen Kosmo. Foran fra venstre: Jan L. Stub og Annelise Høegh

5.2 Organisering og ressursfordeling

Riksrevisjonen er organisert med en administrasjonsavdeling, fire regnskapsrevisjonsavdelinger og to forvaltningsrevisjonsavdelinger. Organisasjonskart for Riksrevisjonen per 31. desember 2006 følger som vedlegg 1.

Selskapskontrollen er organisert sammen med forvaltningsrevisjonen. To revisjonsstøtteenheter arbeider med metodeutvikling og kvalitetskontroll for henholdsvis regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon/selskapskontroll.

I forbindelse med at ny strategisk plan for Riksrevisjonen for perioden 2006–2010 ble vedtatt, ble det fra 1. mai 2006 foretatt enkelte endringer i ansvarsfordelingen mellom regnskapsrevisjonsavdelingene. Det vises til egen omtale av arbeidet med ny strategisk plan i kapittel 6.6.

Årsrapporteringen fra avdelingene i Riksrevisjonen viser at 65,5 % av ressursene i 2006 ble brukt på revisjonsfaglige aktiviteter, 6 % på kompetanseutvikling og 3 % til internasjonale aktiviteter. 25,5 % av ressursene er benyttet til administrasjon og andre støttefunksjoner (bl.a. IKT, arkiv, bibliotek, renhold, resepsjon og sentralbord). Figur 2 viser Riksrevisjonens fordeling av ressurser på de ulike aktivitetene i 2006.

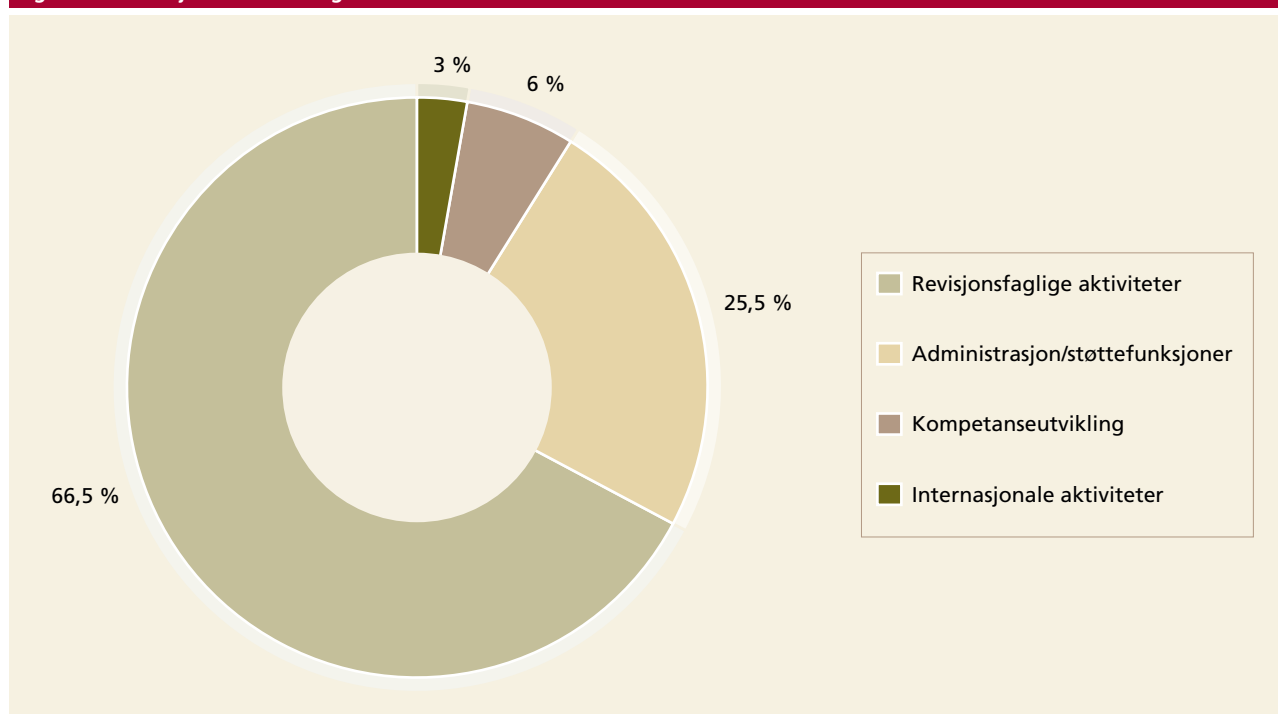
Tabell 1 viser revisjonsinnsatsen fordelt på de ulike revisjonstypene i perioden 2002–2006. Oversikten viser en svak økning av regnskapsrevisjonsinnsatsen i forhold til de andre revisjonstypene.

5.3 Personalet

5.3.1 Personalsituasjonen

Riksrevisjonen hadde i 2006 ansatte tilvarende 489,4 årsverk. Ved årsskiftet var 503 personer ansatt i virksomheten. Av disse var 96 personer lokalisert utenfor Oslo. Oversikten over medarbeidere lokalisert utenfor Oslo ved utgangen av 2006 følger som vedlegg 2.

Figur 2 Riksrevisjonens fordeling av ressurser i 2006

Tabell 1 Fordeling av ressurser mellom revisjonstypene i perioden 2002–2006 i prosent

Revisjonstype	2002	2003	2004	2005	2006
Regnskapsrevisjon	75	69	67	69	73
Forvaltningsrevisjon	21	26	28	26	23
Selskapskontroll	4	5	5	5	4

Alderssammensetningen blant Riksrevisjonens ansatte har vært relativt stabil de siste årene, men det har vært en svak økning i de høyeste aldersgruppene mens antall ansatte i aldersgruppen 30–39 år har gått noe ned, se tabell 2. Oversikten viser for øvrig at det er flere kvinner enn menn i aldersgruppen 30–50 år.

5.3.2 Likestilling

Riksrevisjonen skal fremme likestilling mellom kvinner og menn i samsvar med intensjonene i likestillingsloven, og det er utarbeidet en egen handlingsplan for likestilling. Forholdene skal legges til rette for reell likestilling på alle nivåer. Statistikk som er utarbeidet viser at kjønns-

fordelingen er tilfredsstillende. Utfordringen er å vedlikeholde denne situasjonen, og å forbedre enkeltområder.

Riksrevisjonen hadde i 2006 en kvinneandel på 54,7 %.

I henhold til Hovedavtalen i staten skal hvert kjønn være representert med minst 40 % i alle stillingsgrupper med kvoteringsregel. Dette var i 2006 tilfellet i Riksrevisjonen. Det gjaldt også toppleder- og mellomlederstillingene, der kvinneandelen var henholdsvis 41,2 % (2005: 41,2 %) og 47,4 % (2005: 43,2 %). Det er kun kvinner i førstesekretærgruppen og kun menn

Tabell 2 Antall ansatte fordelt på ulike aldersgrupper og kjønn

Alder	Mann		Kvinne		Totalt		Prosent	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Opptil 29	26	25	27	28	53	53	10,4 %	10,5 %
30 – 39	64	53	89	86	153	139	30,1 %	27,6 %
40 – 49	66	71	86	80	152	151	30,0 %	30,0 %
50 – 59	64	61	55	65	119	126	23,4 %	25,1 %
60 og over	15	20	16	14	31	34	6,1 %	6,8 %
Sum	235	230	273	273	508	503	100 %	100 %

blant driftsteknikerne. Disse gruppene omfattes ikke av kvoteringsregelen. Riksrevisjonen er oppmerksom på kjønnsfordelingen og tar hensyn til den ved rekruttering.

Gjennomsnittslønn brutto per måned for alle ansatte som er omfattet av Hovedtariffavtalen og som ikke er ledere på lederlønnskontrakt er 33 056 kr. Kvinner har noe lavere gjennomsnittslønn enn menn. Gjennomsnittlig differanse er 1134 kr.

Riksrevisjonen har en livsfaseorientert personalpolitikk som skal ta hensyn til at alle tilsatte ved behov skal kunne få redusert stilling. Når det gjelder deltid, er det fortsatt en relativt større andel av kvinner som har redusert stilling – 8,4 % kvinner og 4,3 % menn. Kvinneandelen har gått noe opp mens andelen menn er nesten uforandret. Omsorg for barn er oftest grunnen for at ansatte søker om tidsbegrenset nedsatt stillingsandel. Menn og kvinner arbeider tilnærmet like mye overtid.

5.3.3 Personalets kompetanse og kompetanseutvikling

Godt kvalifiserte medarbeidere med ulik utdanningsbakgrunn er det viktigste fundamentet for Riksrevisjonens virksomhet. Riksrevisjonen satser derfor bevisst på å rekruttere medarbeidere med god kompetanse, og det satses mye på å legge til rette for opplæring og utvikling slik at oppgavene kan løses på en god måte. Den fagmessige bakgrunnen varierer, bl.a. innen revisjon, økonomi,

jus, samfunnsøkonomi, statsvitenskap, sosialøkonomi, sosiologi og sosialantropologi.

Figur 3 viser formalkompetansen i revisjonsavdelingene ved utgangen av 1993, 1999 og 2006. Andelen medarbeidere med høyere utdanning har økt betydelig disse årene.

Alle nyansatte gjennomfører et relativt omfattende introduksjonsprogram i prøvetiden, og nyansatte i revisjonsavdelingene fortsetter deretter med et treårig opplæringsprogram innen revisjon. For øvrig tilbys de ansatte både interne og eksterne kurs som går mer i retning av spesialisering. I 2006 ble det arrangert vel 50 interne kurs i Riksrevisjonen fordelt på ca 30 ulike temaer.

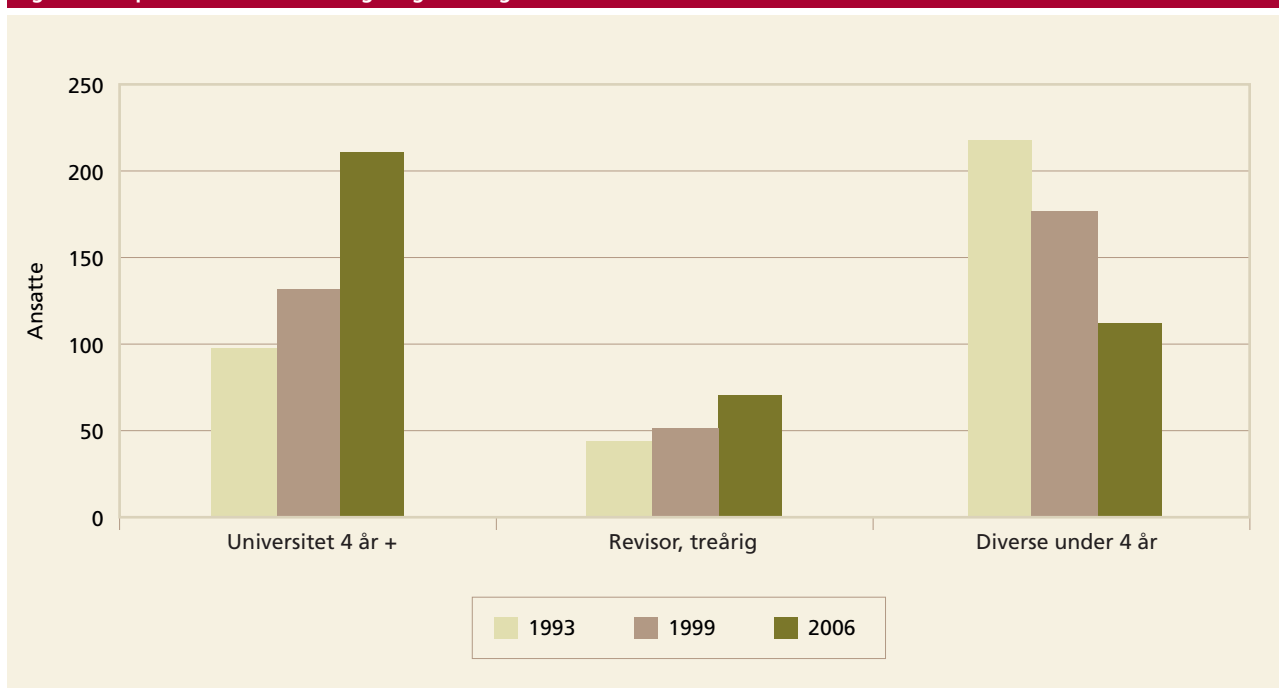
Ansatte i revisjonsavdelingene gjennomfører hvert år en kompetansekartlegging som forberedelse til medarbeidersamtalen.

Medarbeidere som ikke omfattes av de treårige opplæringsprogrammene for nyansatte, skal hvert år gjennomføre minst 35 timer arbeidsrelaterte kompetanseutviklingstiltak. Målsettingen med denne ordningen er å stimulere til og sikre regelmessig kompetanse- og egenutvikling.

Stipend

Riksrevisjonen gir hvert år et antall ansatte stipend for etter- og videreutdanning. Ordningen er basert på søknad fra den enkelte. Denne utdanningen foregår hovedsakelig ved universiteter og høyskoler innen relevante fagområder. Ved

Figur 3 Kompetansesammensetning i fagavdelingene

tildelingen høsten 2006, som gjelder for studieåret 2007–2008, tildelte Riksrevisjonen stipend til 30 medarbeidere, hvorav 15 seniorer (over 45 år). Av det totale antall innvilgede søknader, ble 13 kvinner (43,3 %) gitt stipend.

Lederutvikling

Lederutviklingsprogrammet Verdbasert Ledelse startet opp høsten 2005 og fortsatte i 2006. Programmets mål er å innarbeide Riksrevisjonens verdier og ledelsesprinsipper i utøvelsen av lederskap. I 2006 har programmet gått fra å arbeide med den enkelte leders utviklingspotensial til teamutvikling i ledergruppene. Riksrevisjonens lederutviklingsprogram skal ha fokus på Riksrevisjonens verdier, og samarbeid og kommunikasjon. Samspillverdiene og de nye ledelsesprinsippene berører mange viktige arbeidsmiljøspørsmål, og programmet vil således være et viktig bidrag for å styrke arbeidsmiljøet.

Hospitering

Riksrevisjonen har i 2006 hatt én medarbeider som har hospitert i den europeiske revisjonsretten i Luxembourg (ECA). Vedkommende har hospitert i metodeseksjonen i ECA, og har arbeidet med utvikling av retningslinjer for både regnskaps- og forvaltningsrevisjon.

5.3.4 Arbeidsmiljøundersøkelse

Som et ledd i lederutviklingsprogrammet ble det gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse høsten 2006. Undersøkelsen ble gjennomført av et eksternt konsulentfirma via internett og ca 90 % av Riksrevisjonens medarbeidere svarte.

Arbeidsmiljøundersøkelsen 2006 viser at de fleste medarbeiderne i Riksrevisjonen har det bra. Det er selve arbeidet med de faglige utfordringene som medarbeiderne er mest tilfredse med. Undersøkelsen viser at det er et faglig engasjement utover det vanlige og dette følges av stor tilfredshet med ordningene for medarbeider- og kompetanseutvikling. Undersøkelsen sier at det finnes lite mobbing i Riksrevisjonen. Svært mange, ca 80 prosent av medarbeiderne, mener Riksrevisjonen har et godt eksternt omdømme, og at omdømmeverdiene uavhengig, objektiv og kompetent, er oppfylt i stor eller svært stor grad. Om lag halvparten av de som har besvart undersøkelsen mener at Riksrevisjonen ikke helt lever opp til det å være en moderne, omstillingsdyktig og attraktiv arbeidsplass som gir gode karriere- og utviklingsmuligheter. Undersøkelsen viser også at det er en utfordring å sikre tilfredsstillende forankring av

samspillverdiene lagånd, åpenhet og respekt i organisasjonen.

Resultatene fra arbeidsmiljøundersøkelsen følges opp på alle nivåer i organisasjonen. Konkrete tiltak vil bli vurdert og igangsatt i løpet av 2007.

5.3.5 Andre personalpolitiske tiltak

Inkluderende arbeidsliv (IA)

Riksrevisjonen har som IA-virksomhet utarbeidet en egen handlingsplan for IA-arbeidet. Handlingsplanen legger vekt på arbeidet med oppfølging og tilrettelegging for sykmeldte og ansatte med redusert arbeidsmulighet. Implementering av Riksrevisjonens verdigrunnlag har også vært sentralt i IA-arbeidet.

Seniorpolitikk i Riksrevisjonen

Erfarne medarbeidere er en viktig ressurs for at Riksrevisjonen skal kunne løse sine oppgaver på en best mulig måte. Riksrevisjonen fører en bevisst seniorpolitikk som en integrert del av personalpolitikken. Seniorene gis muligheter for faglig fornyelse og utvikling.

Elektroniske saksbehandlingsverktøy

Ny programvare er anskaffet i 2006 for å forenkle oppgaver og effektivisere rutiner. Elektronisk søknadsregistrering og elektronisk reiseregning ble tatt i bruk dette året.

5.3.6 Sykefravær

Sykefraværet var i 2006 på 5,5 %, mot 5,0 % i 2005. Det har vært arbeidet systematisk med oppfølging av sykefravær. Samarbeid og tilrettelegging har skjedd mellom sykmeldte, leder, bedriftshelsetjenesten og Personalseksjonen. Viktige tiltak har vært informasjon om virkemidler, rettigheter og plikter for de ansatte. Riksrevisjonen har i 2006 inngått avtale om bedriftshelsetjeneste med Norsk Legesenter AS.

5.3.7 Rekruttering, turnover og markedsføring

Det ble ansatt 36 nye medarbeidere i 2006. Av disse var 21 kvinner og 15 menn. Riksrevisjonen mottok et stort antall søknader på kunngjorte stillinger.

Total turnover i 2006 var på 7,4 % (5,4 % i 2005). Seks medarbeidere gikk over i pensjon.

Riksrevisjonen har også i 2006 drevet aktiv markedsføring på universiteter og høyskoler som har relevante fagområder. Markedsføringen har dels vært ved deltagelse på karrieredager, dels ved foredrag for aktuelle studentgrupper.

6 Administrasjon og interne aktiviteter

6.1 Administrative driftsoppgaver og støttefunksjoner

Riksrevisjonen har valgt å ha egne ansatte til å utføre nødvendige administrative støttefunksjoner, som for eksempel driftsteknikere og renholdspersonale, i stedet for å kjøpe disse tjenestene eksternt. For øvrig brukes interne ressurser til blant annet å utvikle og gjennomføre en rekke kurs, til Riksrevisjonens arkiv og til ulike drifts- og utviklingsoppgaver innen personaladministrasjon og økonomiforvaltning.

Riksrevisjonen har en egen IKT-seksjon som i tillegg til å drifte Riksrevisjonens IKT-systemer arbeider med utvikling av IKT-løsninger og IKT-støtte til revisjonsarbeidet. Til større utviklingsoppgaver og ved behov for spesiell kompetanse benyttes eksterne IT-konsulenter.

6.2 Sikkerhet i Riksrevisjonen

Det er etablert et eget Sikkerhetsforum i Riksrevisjonen. Forumets oppgave er å bidra til at Riksrevisjonens sikkerhetsmål for behandling av informasjon blir nådd.

Det har i 2006 vært foretatt en gjennomgående revisjon av sikkerhetsregelverket. Den senere tids fokus på IKT-sikkerhet, spesielt i forhold til bruk av og innsyn i e-post, har medført at det er utarbeidet nye bestemmelser om dette. Det er utviklet et eget e-læringskurs om sikkerhet som alle nytilsatte skal gjennomføre. Kurset er oppdatert i 2006.

Det har vært arbeidet videre med etableringen av et tofasenett (eget nettverk for behandling av gradert materiale) i Riksrevisjonen, herunder den overordnede godkjenningsprosess mot Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM). Grunnlagsdokument, overordnet sikkerhetsprosjekt og plan for fysiske tilpasninger knyttet til Riksrevisjonens behandling av sikkerhetsgradert informasjon er utarbeidet og godkjent av NSM. Forlag til en godkjenningsstrategi er nå oversendt til NSM. Det tas sikte på at Tofasenettet er klart til bruk sommeren 2007. Fysiske tilpasninger i

Riksrevisjonens hovedkontor i Pilestredet 42 i Oslo og ved aktuelle utekontorer, som er nødvendige for etableringen av tofasenettet, er gjennomført.

Det er etablert rammer for beredskapsløsninger for noen av Riksrevisjonens IKT-systemer. I 2007 vil det bli inngått avtale med eksternt leverandør.

6.3 Felles plan-, styrings- og rapportsystem

Et nytt planleggings-, rapporterings- og styringsverktøy (FPR) er utviklet og ble tatt i bruk i hele Riksrevisjonen 1. mai 2006.

FPR består av fire hoveddeler:

- OP (Overordnet planlegging) som verktøy for avdelingsledelse og seksjonsledere for å planlegge/styre avdelingens/seksjonens oppgaver og ressursbruk på disse
- MS Project som er et verktøy som oppgaveledere (prosjektledere og oppdragsansvarlige revisorer) kan bruke for å detaljplanlegge prosjekter/revisjonsoppdrag, og følge opp framdrift på disse. Verktøyet egner seg best for mer komplekse prosjekter og oppdrag
- Tidsregistrering som er et verktøy hvor alle skal fordele arbeidstid
- Rapporter over planlagt og forbrukt tid, framdrift osv.

6.4 Dokumentoffentlighet

I 2006 mottok Riksrevisjonen 96 innsynsbegjæringer. Av disse kom 47 inn under bestemmelsen om utsatt offentlighet, jfr. riksrevisjonsloven § 18 og offentlighetsloven § 4. Av de 49 innsynsbegjæringene som ble behandlet etter bestemmelsene om dokumentoffentlighet i Riksrevisjonen ble det gitt innsyn i 42 dokumenter. Det ble gitt helt eller delvis avslag om innsyn i 7 tilfeller. I tillegg har arkivet ekspedert 87 begjæringer om innsyn i forhandlingsresultatet fra de lokale lønnsforhandlingene høsten 2006.

6.5 Faglig forum og lederfrokoster

Om lag én gang i måneden arrangeres det fellesmøter, Faglig forum, for Riksrevisjonens ansatte. Det brukes både interne og eksterne forelesere. I 2006 ble det arrangert til sammen 10 slike møter. Tema har blant annet vært: Risikostyring i statlige virksomheter, Risikostyring i et ledelsesperspektiv, Automatiserte verktøy for IT-revisjon, Vannverksaken på Romerike og Etisk forvaltning - Filosofiske perspektiver sett fra Statens pensjonsfond - Utland.

Det blir også jevnlig arrangert lederfrokoster der det settes fokus på aktuelle ledelsesfaglige temaer og utfordringer.

6.6 Ny Strategisk plan

Strategisk plan er det overordnede styrende dokument for alt arbeid i Riksrevisjonen. Ny strategisk plan ble vedtatt av Kollegiet for perioden 1. mai 2006–30. april 2010. Planen er bygget opp rundt fire visjoner:

- Stortinget opplever Riksrevisjonen som et kompetent og objektivt revisjonsorgan som bidrar effektivt til Stortingets kontrollfunksjon
- Forvaltningen opplever Riksrevisjonen som en kompetent og uavhengig revisor som bidrar aktivt til en bedre forvaltning
- Allmennheten opplever Riksrevisjonen som et synlig kontrollorgan med høy integritet
- Riksrevisjonen oppfattes som en moderne, omstillingsdyktig og attraktiv arbeidsplass

I forbindelse med iverksettingen av ny strategisk plan ble det gjort enkelte organisasjonsmessige justeringer, herunder ny innplassering av medarbeidere og ledere.

I planen er det forutsatt at det skal vurderes om en annen organisering og bruk av medarbeidere utenfor Oslo vil være mer hensiktsmessig enn nåværende ordning. Dette særlig sett i forhold til andre deler av Strategisk plan som forutsetter samhandling og oppgaveløsning på tvers av organisasjonen. Det er nå nedsatt et internt utvalg som skal gjennomgå den ytre organiseringen og fremme forslag til framtidig organisering. Utvalget skal legge fram sin innstilling mot slutten av 2007.

7 Riksrevisjonens budsjett og regnskap for 2006

Riksrevisjonens regnskap er revidert av statsautorisert revisor Ole Kjelstrup, som Stortingets presidentskap har oppnevnt som revisor.

Regnskapet for 2006 med noter og revisjonsberetning er sendt Stortingets presidentskap.

Tabell 3 Riksrevisjonens budsjett og regnskap for 2006 (tall i 1000 kr)

Kap.	Post	Regnskap 2005	Budsjett 2006	Regnskap 2006
0051	Riksrevisjonen			
	01	Lønn og godtgjørelser	217 029	223 483
	01	Varer og tjenester	108 133	109 693
		Sum utgifter	325 162	333 176
3051	Riksrevisjonen			
	01	Refusjon innland	862	1 226
	02	Refusjon utland	616	1 174
	03	Refusjon arbeidsmarkedstiltak	5	0
	16	Refusjon fødselspenger	5 724	4 332
	18	Refusjon sykepenger	4 651	4 853
		Sum inntekter	11 858	11 585

Riksrevisjonens melding om virksomheten i 2006 sendes Stortinget.

Vedtatt i Riksrevisjonens møte 28. mars 2007

Jørgen Kosmo

Jan L. Stub

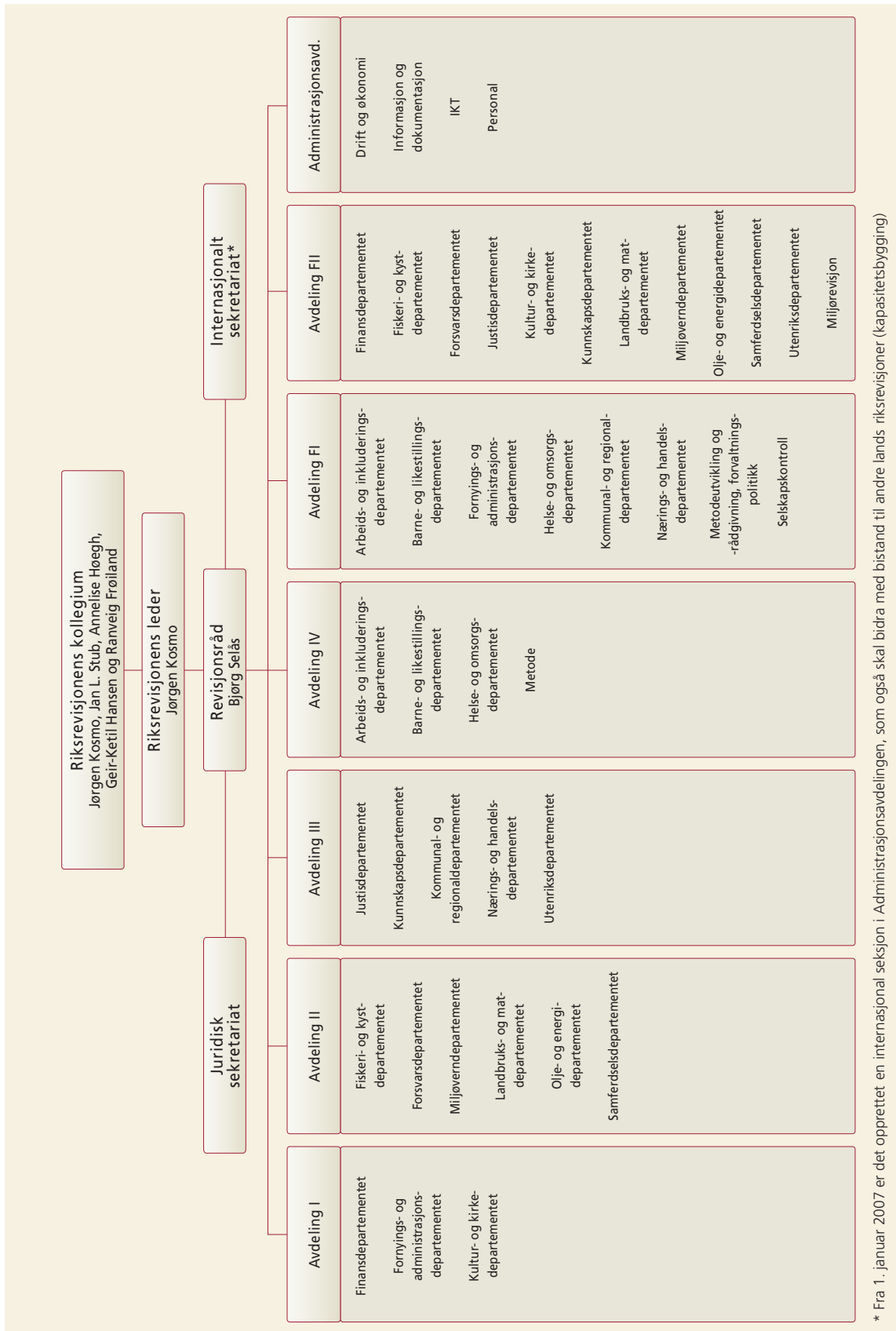
Annelise Høegh

Geir-Ketil Hansen

Ranveig Frøiland

Björg Selås

Vedlegg 1: Riksrevisjonens organisasjonskart per 31. desember 2006

* Fra 1. januar 2007 er det opprettet en internasjonal seksjon i Administrasjonsavdelingen, som også skal bidra med bistand til andre lands riksrevisjoner (kapasitetsbygging)

Vedlegg 2: Medarbeidere lokalisert utenfor Oslo per 31. desember 2006

Vedlegg 3: Riksrevisjonens rapportering til Stortinget i 2006

Følgende revisjonsrapporter er sendt til Stortinget i 2006:

- Dokument nr. 3:5 (2005–2006)
Riksrevisjonens undersøkelse av forvaltningen av gjeldsordningsloven - oppfølging av Dokument nr. 3:13 (1996–97)
- Dokument nr. 3:6 (2005–2006)
Riksrevisjonens undersøkelse av medisinsk-teknisk utstyr i sykehus
- Dokument nr. 3:7 (2005–2006)
Riksrevisjonens undersøkelse av kodekvaliteten ved helseforetakene
- Dokument nr. 3:8 (2005–2006)
Riksrevisjonens undersøkelse av effektivitet i offentlige tiltak til kollektivtrafikk – Oslopakke 2
- Dokument nr. 3:9 (2005–2006)
Riksrevisjonens undersøkelse av akuttmedisinsk beredskap i spesialisthelsetjenesten
- Dokument nr. 3:10 (2005–2006)
Riksrevisjonens undersøkelse av opplæringen i grunnskolen
- Dokument nr. 3:11 (2005–2006)
Riksrevisjonens undersøkelse av integrering av likestilling i norsk bistand til Nicaragua og Uganda
- Dokument nr. 3:12 (2005–2006)
Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes arbeid med kartlegging og overvåking av biologisk mangfold og forvaltning av verneområder
- Dokument nr. 1 (2006–2007) Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjetterminen 2005
- Dokument nr. 3:1 (2006–2007)
Riksrevisjonens oppfølging av forvaltningsrevisjoner behandlet av Stortinget
- Dokument nr. 3:2 (2006–2007)
Riksrevisjonens undersøkelse av Entra Eiendom

Alle dokumenter og pressemeldinger er tilgjengelige på Riksrevisjonens nettsted, www.riksrevisjonen.no.

Vedlegg 4: Påbegynte forvaltningsrevisjoner som videreføres i 2007

Forvaltningsrevisjoner som videreføres som foranalyser (FA) eller som hovedanalyser (HA) i 2007:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

- Prioritering og ressursbruk i Arbeids- og velferdsetaten i forhold til prioriterte arbeidsøkergrupper¹
- Arbeids- og velferdsetatens forvaltning av bilstønadordningen²
- Virksomhetsanalyse av Utlendingsdirektoratet (HA)

Barne- og likestillingsdepartementet

- Kontroll av kontantstøtteordningen (HA)
- Virksomhetsanalyse av Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) (HA)

Finansdepartementet

- Fastsettelse av særavgifter (HA)³
- Innfordring av skatter og arbeidsgiverkontroll – tre års oppfølging (HA)

Fiskeri- og kystdepartementet

- Forvaltningen av fiskeressursene i Barentshavet (HA)

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

- Tiltak for en mer brukerorientert tjenesteproduksjon⁴
- Måloppnåelse og effektivitet i fylkesmannsembetene (HA)
- Elektronisk informasjonsutveksling og samordning i offentlig sektor (HA)

Forsvarsdepartementet

- Forsvarets internasjonale operasjoner (HA)
- Forsvarsdepartementets forvaltningspraksis – sporbarhet av faglige råd (HA)

Helse- og omsorgsdepartementet

- Tjenestetilbudet til barn og unge med psykiske problemer (HA)
- IT i sykehus og elektronisk samhandling i helsetjenesten (HA)

- Måloppnåelse og effektivitet innenfor voksenpsykiatrien (HA)
- Kvalitet og samarbeid innenfor pleie- og omsorgssektoren (HA)
- Virksomhetsanalyse av Nasjonalt folkehelseinstitutt (HA)

Justisdepartementet

- Forvaltningen av Svalbard (HA)
- Justisdepartementets samordningsansvar for samfunnsikkerhet (HA)

Kommunal- og regionaldepartementet

- Tilbudet for vanskeligstilte grupper på boligmarkedet (HA)

Kultur- og kirkedepartementet

- Måloppnåelse for tilskudd på kultur- og idrettsområdene (FA)

Kunnskapsdepartementet

- Tilrettelegging for full barnehagedekning og god barnehagekvalitet (FA)
- Etter- og videreutdanning for voksne (FA)

Landbruks- og matdepartementet

- Landbrukstilknyttet næringsutvikling (HA)

Miljøverndepartementet

- Bærekraftig arealforvaltning (HA)
- Myndighetenes arbeid for reduksjon av NO_x-utslipp (HA)

Nærings- og handelsdepartementet

- Effektivitet og måloppnåelse i Innovasjon Norge (HA)

Olje- og energidepartementet

- Statlig virkemiddelbruk innenfor kraftsektoren (HA)

Samferdselsdepartementet

- Effekter av fristilling og konkurranseutsetting i samferdselssektoren (FA)

Utenriksdepartementet

- Undersøkelse av NORFUNDS virksomhet (HA)
- Effektiviteten i humanitær bistand (FA)

1) Dokument nr 3:5 (2006-2007) ble lagt fram for Stortinget 20. mars 2007

2) Dokument nr. 3:6 (2006-2007) ble lagt fram for Stortinget 20. mars 2007

3) Dokument nr 3:4 (2006-2007) ble lagt fram for Stortinget 9. januar 2007

4) Dokument nr. 3:3 (2006-2007) ble lagt fram for Stortinget 9. januar 2007

Vedlegg 5: Orientering om INTOSAI Development Initiative – IDI

INTOSAI Development Initiative er et utviklingsprogram rettet mot riksrevisjoner i utviklings- og reformland.

Virksomheten foregår gjennom

INTOSAIs (International Organization of Supreme Audit Institutions) regionale sammenlutninger for Afrika, Arabia (landene i Den arabiske liga), Asia, Europa, Karibia, Latin-Amerika og Oseania, og IDI har et nært samarbeid med regionenes sekretariater og komiteer for opplæring og organisasjonsutvikling.

IDI ble overført fra Canada og etablert i Norge fra 1. januar 2001, i tråd med Stortingets vedtak på bakgrunn av Dokument nr 3:14 (1997–98) og Innst. S. nr 8 (1998–99). IDI er organisert som en stiftelse, og årlig tilskudd over bistandsbudsjettet til sekretariatets drift utbetales gjennom NORAD.

Styret for IDI består av sju medlemmer, hvorav fire fra Riksrevisjonen. Riksrevisjonens leder er leder av styret for IDI. De tre andre styremedlemmene er utenlandske, og de er riksrevisorer i Canada, Nederland og Storbritannia. INTOSAIs generalsekretær er observatør. Av styremedlemmene er fire menn og tre kvinner.

IDI-sekretariatet er samlokalisert med Riksrevisjonen i Oslo og leier kontorplass og møterom av Riksrevisjonen.

I 2006 disponerte IDI-sekretariatet 13,4 årsverk, og ved årets utgang var det 13 tilsatte i sekretariatet (sju kvinner og seks menn). IDI har rekruttert medarbeidere fra flere INTOSAI-regioner for å vareta god kommunikasjon og legge til rette for best mulig samarbeid. Sekretariatets medarbeidere i 2006 kom fra Aserbajjan, India, Tunisia og Norge. Fire arbeidsspråk benyttes permanent i IDI (arabisk, engelsk, fransk og spansk), og russisk har vært benyttet siden 2003 i opplæringsprogrammer for riksrevisjoner i Øst-Europa og Sentral-Asia.

Den strategiske planen for IDIs faglige programvirksomhet i perioden 2001–2006 fastslår at IDI fortsatt skal arbeide regionalt og ikke bilateralt,

og den bygger på at det eksisterer en viss opplæringskapasitet og -kompetanse i INTOSAIs regioner. IDI skal i nært samarbeid med riksrevisjonene i de respektive regioner bidra til å opprettholde og videreutvikle opplærings samarbeidet. De fem hovedmålene i IDIs strategiske plan 2001–2006 er å

- sikre og styrke opplæringskapasiteten i INTOSAIs regioner
- etablere og/eller styrke nettverk av opplærings spesialister
- samarbeide med INTOSAIs stående fagkomiteer og arbeidsgrupper
- oppdatere og videreutvikle IDIs informasjonsprogram
- utrede potensialet for fjernundervisning

Gjennomføringen av den strategiske planen var fullført ved utgangen av 2006.

Det årlige driftstilskuddet til sekretariatet dekker ikke kostnadene til programvirksomheten, som må finansieres ved bidrag fra andre. I 2006 har bistandsorganer i Canada, Danmark, Irland, Island, Finland, Sveits og Sverige bidratt med midler til IDIs programvirksomhet. Tilskudd er også mottatt fra EUROSAI (European Organization of Supreme Audit Institutions) og INTOSAIs opplæringsbudsjett. Finansieringen har så langt vært tilstrekkelig. En rekke riksrevisjoner gir verdifulle bidrag til IDIs programmer i form av tjenester, f.eks ved å stille fagekspertise og opplærings spesialister til rådighet.

IDI gjennomfører omfattende opplæringsprogrammer som setter ledere og revisorer i stand til å være instruktører og ressurspersoner i deres egen nasjonale riksrevisjon, så vel som innen regionen, og det er et mål at alle aktiviteter skal bidra til å sikre kontinuitet og bærekraftig utvikling. Utdanning og videreutvikling av opplærings spesialister er et viktig element i dette arbeidet. Det har vært satset bevisst på å styrke utviklingslandenes egen evne til å organisere relevante opplæringstiltak, stimulere regionalt og globalt samarbeid, utvikle opplæringstilbud på nye fagområder og bruke ny teknologi i opplæring og informasjonsutveksling.

I 2006 gjennomførte IDI programmer i de fleste

av INTOSAIs regioner. IDI har satset på å vedlikeholde og videreutvikle opplæringskapasiteten i regionene. I AFROSAI er det således utdannet 41 nye opplæringsspesialister. Aktivitetene har vært preget av balanse mellom opplæringsrelaterte tiltak, styrking av informasjonsutveksling globalt og innen og mellom regionene, og tilrettelegging for å implementere INTOSAIs veiledninger og anbefalinger for god offentlig revisjon. IDI har inngått flere samarbeidsavtaler for å koordinere egne strategier med donorer og andre berørte parter. Det er sørget for en rimelig fordeling mellom kjønnene ved å prioritere kvinners mulighet til å delta i programaktivitetene. I den grad det har vært mulig, har IDI kjøpt varer og tjenester lokalt der den enkelte aktivitet har funnet sted.

IDI har siden 2002 rettet mye oppmerksomhet mot samarbeid med INTOSAIs faste komiteer og arbeidsgrupper. Dette har bl.a. resultert i nye opplæringsprogrammer i miljørevisjon og revisjon av statsgjeld. I et samarbeid med EUROSAI og INTOSAIs komité for revisjon av statsgjeld har IDI gjennomført et omfattende program med sikte på styrking av evnen til å revidere statsgjeld i landene i Samveldet av Uavhengige Stater. Et annet samarbeidsprogram mellom IDI, ARABOSAI og INTOSAIs IT-revisjonskomité fortsatte i 2006. Gjennom dette programmet er det utdannet en gruppe IT-revisjonsekspert, gjennomført pilot IT-revisjoner i flere land og avholdt regionalt kurs for ARABOSAI i IT-revisjon. Satsingen på økt bruk av e-læring fortsatte også i 2006. Etter vurdering av en prøveversjon ble det i samråd med INTOSAIs IT-revisjonskomité besluttet å utvikle en komplett e-læringsversjon av kurset ”Revisjon av IT kontroller”. Dette skal være ferdig til bruk av flere hundre revisorer i fire INTOSAI-regioner tidlig i 2007.

Som lærende organisasjon og alltid opptatt av forbedring, gjennomførte IDI ved utløpet av den seks-årige strategiske planperioden 2001–2006 en evaluering av seks forskjellige programmer. Det ble valgt programmer som var vesentlige og som til sammen omfattet de fleste strategiske målene og et flertall av INTOSAIs regioner. Evalueringen tok for seg viktige forhold som hvorvidt programmene utdannet og bidro til å opprettholde tilstrekkelig antall medarbeidere

med tilsiktet kompetanse, om programmene førte til organisasjonsutvikling i deltakende riksrevisjoner, og om de medvirket til likestilling. I fem av seks evaluerte programmer ble målene nådd i vesentlig grad. Likestilling var imidlertid et område som skilte seg ut: Mens det var relativt høy (over 35 %) deltakelse av kvinner i fem av de seks programmene, viste det seg at deres nye kompetanse fikk lite gjennomslag i arbeidssituasjonen etter at programmene var slutt. Anbefalingene fra evalueringen peker på atskillige mulige måter å forbedre effektiviteten i kapasitetsstyrkingsprogrammer. Det ble også høstet erfaringer som kan bidra til enda bedre evalueringer av programmer i fremtiden.

IDI's nye strategiske plan for seks-års perioden 2007–2012 ble godkjent av styret 29. mars 2006. Den nye planen reflekterer overgangen fra tradisjonell klasseromsundervisning til mer omfattende programmer for kapasitetsstyrking, som går lengre enn til bare å omfatte opplæring. I tillegg til å fortsette denne utviklingen bærer planen preg av at IDI er et sentralt element innen INTOSAI og at aktiviteter må koordineres med andre INTOSAI-enheter for å sikre synergi og unngå dobbeltarbeid.

De fire målene i IDI's nye strategiske plan 2007–2012 er:

- 1 Å effektivt heve kompetansen til medarbeidere i riksrevisjoner
- 2 Å støtte organisasjonsutvikling i riksrevisjoner
- 3 Å bidra til informasjonsspredning og kunnskapsdeling blant riksrevisjoner
- 4 Å organisere og drive IDI økonomisk og effektivt, og fremme et motiverende arbeidsmiljø

Det pågår for tiden en interessant utvikling i INTOSAI, som har betydning for IDI. Utviklingen har skutt fart etter at INTOSAI vedtok sin første strategiske plan for årene 2005–2010. Blant annet ble det i 2006 opprettet en Capacity Building Committee med et globalt, overordnet ansvar for kapasitetsstyrking av riksrevisjoner. IDI er representert i styringsgruppen og legger stor vekt på harmonisering og koordinering av virksomheten.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

241 491

Trykk: A/S O. Fredr. Arnesen 2007

Riksrevisjonen
Pilestredet 42
Postboks 8130 Dep
0032 Oslo

sentralbord 22 24 10 00
telefaks 22 24 10 01
riksrevisjonen@riksrevisjonen.no

www.riksrevisjonen.no

42 104 10 587 040 9 425 14 617 8663 38 121 24 060 -3 496 7 160 318